

Vänsterpress om Grekland i slutet av februari 2015

Vänsterpartiet *Syriza* har nu suttit i regering (tillsammans med högerpartiet *Oberoende greker*) i snart en månad. Hårda förhandlingar har förts med EU om den ekonomiska politiken och i synnerhet lånen och lånevillkoren, och har mötts av hårt motstånd. Det verkar som *Syriza* har gjort stora eftergifter, vilket är mycket farligt och snabbt kan undergräva det stöd som partiet under flera år lyckats bygga upp. Och då kan helt andra krafter ta över.

Den sista artikeln nedan är en översättning från nederländska och handlar om Greklands EU-lån.

För en bakgrund till den senaste utvecklingen, se de tidigare artikelsamlingarna om det senaste valet: [Vänsterpress om Grekland – januari 2015](#) och [Vänsterpress om Grekland inför valet i januari 2015](#) (artiklar skrivna innan valet), [Vänsterpress om valet i Grekland i januari 2015](#) och [Vänsterpress om Grekland i början av februari 2015](#) (om valresultatet och dess konsekvenser).

För andra aspekter om Grekland, såsom den tidigare historien (inklusive inbördeskriget efter andra världskriget), se [texter om Grekland](#).

MF 28/2 2015

Innehåll

Avanti.....	1
<i>Grekland: Ingen kapitulation till trojkan!.....</i>	<i>1</i>
<i>Grekland: Syriza kapitulerar inför utpressning .....</i>	<i>8</i>
Flamman	10
<i>Striden om framtiden har bara börjat.....</i>	<i>10</i>
Internationalen.....	11
<i>Syrizas 40 punkter mot krisen .....</i>	<i>11</i>
<i>Bryssel säger Nein till Syriza.....</i>	<i>13</i>
<i>Slår Syriza till reträtt?.....</i>	<i>14</i>
<i>Trojkan tvingade Syriza ner på knä.....</i>	<i>16</i>
Offensiv.....	17
<i>Syriza backar för Trojkan.....</i>	<i>17</i>
NRC Handelsblad	19
<i>Endast en grekisk ekonom vet vart alla miljarderna tagit vägen .....</i>	<i>19</i>

Avanti

Grekland: Ingen kapitulation till trojkan!

Fred Weston

Avanti, 17/2 2015

Tsipras och hans finansminister Varoufakis har turnerat de europeiska huvudstäderna i ett försök att uppbåda stöd för att omförhandla Greklands skuld, men har fått ett öppet fientligt mottagande. Arbetarna i Grekland sluter upp kring vad de anser vara sin regering i en rörelse som kan komma att eskalera under de kommande veckorna.

Syrizas seger var en vändpunkt i både den grekiska och europeiska krisen. Att man tillkännagett att man ska genomföra delar av Syrizas Thessaloniki-program, vilket för det grekiska folket innebär ett slut på åtstramning och memorandum-politiken, har genererat panik på finansmarknaderna och bland den europeiska kapitalismens strateger.

Tsipras hållning gentemot trojkan har visat sig vara oerhört populär bland arbetare och ungdomar i Grekland. Förra veckan och den här veckan har det varit massmöten och demonstrationer till stöd för regeringen i Aten och i många andra städer runt om i Grekland. Detta är viktigt för att förstå konflikten mellan den grekiska regeringen och EU. De grekiska massorna har eggats till rörelse och är en aktiv huvudperson i situationen, och inte bara åskådare.

I själva verket är det som hände den 12 februari symptomatiskt för situationen. Enligt olika rapporter, verkade det som om Varoufakis, Greklands nya finansminister, hade nått en överenskommelse, vilken skulle ha inneburit en ”förlängning” av det nuvarande lånavtalet. I Grekland skulle detta ha setts som att regeringen kapitulerade inför trojkan.

Financial Times hävdar att de hade en kopia av utkastet till ett avtal, som tycktes luta mot en kompromisslösning med den grekiska regeringen. Den grekiska regeringen förnekade senare att någon sådan överenskommelse hade nåtts, men Financial Times säger: ”Vår redogörelse bygger på flera källor från flera delegationer, så vi står fast vid vår berättelse.”

Trycket från massorna

Problemet var att omkring 30.000 personer befann sig på torget framför parlamentsbyggnaden i Aten. Tillsammans med Dragassakis, Greklands vice premiärminister, var Varoufakis långt borta i Bryssel, men Tsipras var i Aten nära de arga demonstranterna. I slutändan var det de grekiska massorna som stoppade försöken till att sälja ut sig i Bryssel.

Ekonomer från Berenberg Bank har efter gårdagens misslyckande att nå en överenskommelse sagt att: ”Den verkliga risken i Aten verkar vara att Tsipras har höjt förväntningarna till en sådan grad att han kan få ytterst svårt att backa från sin retorik och ingå ett avtal som resten av euroområdet skulle kunna acceptera.” (Ekathimerini, 13 februari 2015)

Förhandlingarna ska återupptas på måndag [den 16 februari], och Varoufakis ska ha sagt att han hoppas på ett ”läkande avtal”, och tillade att ”inte hitta en lösning är inte vårt syfte”. Detta skulle kunna tyda på att det kan finnas en del sanning i vad Financial Times hävdade hade hänt den 12 februari. Om det stämmer skulle det också indikera en splittring inom Syriza-regeringen i denna fråga, mellan dem som inte ser någon annan utväg än att hitta en kompromiss med EU och dem som känner trycket från de grekiska massorna, vilka inte är villiga att kompromissa. Således var det enda resultatet från eurogruppens möte med Varoufakis, att samtalen kommer att fortsätta den kommande måndagen [den 16 februari].

Den nya grekiska regeringen har tydligt deklarerat det krassa faktum att räddnings-avtalen med EU har skadat den grekiska ekonomin. Därför har Syriza-regeringen, i ett försök att nå någon form av avtal med EU, föreslagit att omförhandla 30 procent av sina förpliktelser enligt nödlånen. Men trojkan har insisterat på att de brutala åtstramningsåtgärder som påtvingats det grekiska folket, och godkänts av den tidigare grekiska regeringen, inte är öppna för omförhandling och måste genomföras i sin helhet.

Här står vi inför intressen som i grunden är oförenliga: de grekiska arbetande människornas intressen och det europeiska finanskapitalets. Detta är en klasskonflikt som avslöjar samhällets verkliga karaktär. Grekiska arbetare vill ha anständiga löner och villkor, anständiga pensioner, ett anständigt sjukvårdssystem och utbildningssystem, mat till deras familjer och arbete. Detta är vad de röstade för den 25 januari, och det som besegrade alla de partier som har genomfört åtstramningar och nedskärningar.

Faktum är att borgarklassen är oförmögen att ge allt detta utan att massivt skära in i en del av deras ackumulerade rikedomar och vinster. Detta är desto mer fallet i en period av global organisk kris för kapitalismen. Under den tidigare Samaras-regeringen beskådade det grekiska folket en aldrig tidigare skådad kollaps i deras ekonomi, massiv fattigdom och arbetslöshet, samt en ständig och ändlös ström av åtstramningar och ännu mer åtstramningar.

De kämpade tappert i över 30 generalstrejker och massdemonstrationer för att stoppa detta, men den förra regeringen avancerade obevekligt i sin offensiv mot arbetarklassen. Detta är anledningen till att de grekiska arbetarna och ungdomarna till slut drog slutsatsen att det krävdes en politisk förändring och ett stort antal människor valde därför att rösta på Syriza i det senaste valet. Syriza vann valet på grundval av ett program mot nedskärningarna. Därför kom Syriza-regeringen, omedelbart efter att den tillträdde, i konflikt med EU-kommissionen och den Europeiska centralbanken.

Thessaloniki-programmet

I september presenterade Alexis Tsipras, Syrizas partiledare, partiets program, som blev känt som ”Thessaloniki-programmet”. Det måste dock sägas, att denna plattform var mer återhållsam än de 40 punkter som Syriza förde fram i de två valen 2012. Trots detta innehåller Thessaloniki-programmet många progressiva krav som, om de genomförs, skulle lindra lidandet för grekiska arbetare och fattiga.

Det innehåller sådana åtgärder som att omedelbart öka de offentliga investeringarna, gradvis återkalla alla promemorians orättvisor, återuppbygga välfärdsstaten, skriva av större delen av den offentliga skuldens nominella värde, stoppa alla privatiseringar av offentliga tillgångar, gradvis återställa löner och pensioner, gratis el- och måltidssubventioner för de 300.000 fattigaste familjerna, partiell avskrivning av de skulder som uppkommit för människor som nu är under fattigdomsgränsen, upphävandet av utmätningar på primära bostäder som värderas till mindre än 300.000 euro, återställa minimilönen till 751 euro utan diskriminering för unga arbetare, återställa kollektiva löneförhandlingar, och många fler krav som väljarna entusiastiskt röstade för.

Detta är det mest vänsterinriktade programmet vi sett i Europa på många år. Det är ett genuint reformprogram. Och det är på grund av sådana krav som Syriza kunde vinna valet. Vi får höra av arbetarrörelsens konventionella ledare, såsom Hollande i Frankrike eller Miliband i Storbritannien, att så kallade ”extrema” krav inte vinner val. Syriza visar att fallet är det motsatta. De ovan listade kraven – som inte alls är extrema, utan blygsamma krav från arbetarnas sida – skulle kunna göra att vänstern vann val över hela Europa om vänsterns ledare hade modet att stå upp för ett sådant program.

Frågan som nu ställs är hur ett sådant program ska genomföras, och hur det ska finansieras. Det är uppenbart att EU:s finansiella institutioner inte kommer att ge den nödvändiga finansiering som krävs för att detta program ska kunna genomföras. Dilemmat som Tsipras står inför är att hans program, fastän det är ”rimligt” för arbetarna, är helt oförenligt med kapitalistklassens intressen både i Grekland och i Europa. Med andra ord skulle Syrizas program gå en god bit på vägen mot att möta arbetande människors behov, men detta skulle oundvikligen ske på bekostnad av kapitalisternas vinst.

Lektioner i den borgerliga demokratin

Så snart Tsipras hade blivit vald förklarade han att han avsåg att genomföra det program han hade blivit vald på. Man skulle kunna tänka sig att den demokratiska viljan hos det grekiska folket skulle respekteras av deras ”europiska partners”. Är det inte majoriteten som bestämmer i ett demokratiskt system? Men istället fick han veta att han skulle lägga sitt valprogram åt sidan och fortsätta genomföra de besegrade partiernas program: åtstramningar.

Som Europaparlamentets talman Martin Schulz sade på ett besök i Grekland nyligen: ”Syriza måste nu inse att de är den grekiska regeringen, och inte ett parti som bedriver en valkampanj.” Han tillade också att han förväntade Syriza att ersätta sin valkampanjsretorik med ”pragmatiska lösningar som kan fungera för båda sidor.”

Här har vi kärnan i den borgerliga demokratin: lova folket vad du vill, men när du väl är vald, genomför då finanskapitalets politiska program. Problemet är att detta inte är någon normal situation. Världskapitalismen är i djup kris och Europa står i centrum av denna kris. Det förklarar varför utvecklingen i Grekland är så viktig.

Global ekonomi

Ett av Syrizas främsta krav under valkampanjen, avskrivningen av en stor del av Greklands statsskuld, möttes omedelbart med ett absolut avslag av EU och ECB. Tsipras har faktiskt retirerat från att insistera på detta krav.

Som ett sätt att få lite andrum för den grekiska ekonomin har han frågat om ett ”överbrygningslån” för att undvika att Grekland ska behöva gå i konkurs i slutet av denna månad. Tsipras hävdar att ett sådant andrum skulle ge båda sidor möjlighet att lugnt förhandla fram ett bättre avtal för Grekland. Vad som måste förstås är att även om ett sådant lån skulle ges, skulle det bara fördröja problemet i ett par månader. När det gäller den totala skuldåterbetalningen, har han ställt ett centralt krav från Syriza-regeringens sida i sina förhandlingar

med EU: att Greklands återbetalningar av lån bör kopplas till landets tillväxttakt, det vill säga att man bara ska krävas på betydande återbetalningar under förutsättning att den grekiska ekonomin växer.

Detta borde vara en rimlig sak att kräva, med tanke på det grekiska folkets lidande under den senaste perioden. Om Grekland skulle kunna uppnå en betydande tillväxttakt på 4 eller 5 procent över en längre tid, skulle landet så småningom kunna börja betala. Men hur kan Grekland uppnå de tillväxtnivåer som krävs under de förhållanden som nu råder i den europeiska ekonomin och världsekonomin?

Större delen av Europa stagnerar, Japan är i recession, Kinas ekonomi saktar ner och drar med sig sydöstra Asien och större delen av de så kallade BRICS-länderna, där Brasilien stagnerar och Ryssland står inför en allvarlig ekonomisk kris. Under dessa förhållanden, söker alla industriländer möjligheter till avsättning för sin export, inkluderat Tyskland, som exporterar cirka 50 procent av landets BNP.

Det är dock inte bara en fråga om en stagnerande världsmarknad. Problemet förvärras av Greklands låga produktivitet, vilken är cirka 30 procent lägre än i Tyskland. Anledningen till detta är att den tyska industrin har en mycket högre teknologisk nivå, beroende på mycket högre nivåer av investeringar under många år. På kapitalistisk grundval skulle Grekland behöva öka sin konkurrenskraft massivt för att kunna ”exportera sig ur krisen”. Detta kan göras på två sätt: genom att modernisera industrin eller sänka arbetarnas löner.

Moderniseringen skulle kräva enorma investeringar från kapitalisternas sida. Problemet är att kapitalisterna bara investerar när de känner att det finns en växande marknad för deras varor, som möjliggör en rimlig vinstnivå inom en rimlig tidsrymd. Under de nuvarande förhållandena i världsekonomin kommer kapitalisterna inte att investera i Grekland på de nivåer som krävs. Det är därför de föredrar att öka sin konkurrenskraft genom att sänka arbetarnas löner och tvinga dem att arbeta längre dagar.

Allt detta förklarar varför de tidigare regeringarna i Grekland har fokuserat så mycket på att sänka reallönerna och förstöra kollektivavtalen. På en kapitalistisk grundval är det helt logiskt att agera så. De grekiska arbetarna ser det dock på ett helt annat sätt, eftersom det är de som har drabbats och lidit stora förluster i sin levnadsstandard.

Fyra miljoner människor lever nu i fattigdom (nästan hälften av befolkningen). En tredjedel av barnen lider av någon form av undernäring; 400.000 hushåll är utan inkomst; och en tredjedel av arbetstagarna lever på mindre än 470 euro per månad. Samtidigt har den rikaste 10 procenten av grekerna faktiskt ökat sin förmögenhet under samma period.

Europaturné

De senaste två veckorna har vi sett Tsipras, den nya premiärministern, och hans finansminister Varoufakis, göra en turné runt Europa, där de haft möten med ledare för olika europeiska länder, i ett försök att uppbåda stöd för sina förslag. I allmänhet har de fått kalla handen, med många artiga – och inte så artiga – ord, men inga konkreta åtgärder för att möta det grekiska folkets verkliga behov.

Den tyska regeringen, som speglar sin egen härskande klass' behov, har antagit en hård linje och kräver att Grekland håller sig till de överenskomna avtalen. Det beror på att den tyska kapitalistklassen – emedan den önskar att bevara den bredare europeiska marknaden för dess export – inte vill betala notan för skulden som ackumulerats av Grekland och de övriga av EU:s medlemsstater i Sydeuropa.

Här har vi en oförsonlig konflikt. Den tyska borgerligheten har påtvingat hela euroområdet åtstramningar. De kräver att varje land betalar sina skulder. För att det ska ske, är alla länders

regeringar tvingade att skära ned kraftigt på sociala utgifter i syfte att balansera sina årliga budgetar och hitta pengar för att betala räntan på sina ackumulerade skulder.

Problemet är att införandet av åtstramningar innebär nedskärningar i människors levnadsstandard, eftersom de förlorar sina jobb eller lider av minskade reallöner. Detta leder i sin tur till att marknaden minskar och därmed också att försäljningen faller. Det är en nedåtgående spiral som inte erbjuder någon lösning. Allt detta uppnår är ett konstant flöde av kapital ut ur dessa länder och tillbaka till långivarna, som fortsätter att kräva mer eftersom de inte är beredda att släppa på sina krav att få tillbaka det de lånat ut.

Merkel står också inför ett politiskt problem. Varje antydning till att hon är ”mjuk” inför Grekland, och att det därför kommer bli de tyska skattebetalarna som får stå för notan, kommer att öka stödet för partier till höger om henne, exempelvis Alternativet för Tyskland (AFD).

Stridbar inställning

Innan Syriza valdes, höll alla de europeiska regeringarna sig till den åtstramningspolitik som Tyskland dikterat med entusiastiskt stöd av Holland och Finland. I Grekland, däremot, har folket nu röstat för ett slut på åtstramningarna och de förväntar sig av Tsipras att han levererar. Det förklarar den stridbara inställning som Syriza-regeringen intagit.

Förra veckan, sade Tsipras i ett eldigt tal till sin riksdagsgrupp att: ”Grekland kommer inte att ta order längre...Grekland är inte längre den eländiga partner som lyssnar på föreläsningar för att göra sin hemläxa. Grekland har sin egen röst”. Omedelbart sköt Tsipras popularitet upp till över 70 procent, en ökning från föregående vecka, där 72 procent av befolkningen uttrycker sitt stöd för hans konfrontation med trojkan. Skulle Tsipras utlysa nyval nu skulle han få en jordskredsseger, eftersom han framstår som en person som försöker genomföra det han lovade i valrörelsen.

Kapitalets strategier runt omkring i Europa är nu oroade. Om de tar konfrontationen till sin spets, kan Grekland tvingas ut ur euron och eventuellt även ur själva EU. Även om den grekiska ekonomin är liten – endast 2 procent av euroområdet BNP – skulle konsekvenserna av dess utträde, och oundvikliga bankrutt, gå långt utöver landets gränser. Det skulle destabilisera euron som helhet, och bereda vägen för en ännu större kris, som omfattar länder som Italien och Spanien.

Eurozonen står redan inför deflationstryck. Kapitalets strategier är rädda att om deflation griper den europeiska ekonomin skulle det vara början på en nedåtgående spiral som de skulle få svårt att klättra ur. Det förklarar ECB:s beslut nyligen att inleda kvantitativa lättnader, tryckandet av pengar, i ett desperat försök att stoppa ekonomin från att falla ned i en depression. Krisen i Europa skulle sätta stopp för den svaga återhämtningen i andra delar av världen, i synnerhet i Nordamerika.

Detta förklarar varför Obama och den kanadensiska premiärministern har satt press på EU:s tjänstemän att hitta någon slags kompromiss med Grekland. De fruktar att det skulle få allvarliga konsekvenser för världsekonomin, om den grekiska krisen skulle rivas upp i en tid när tillväxten är så skör.

Problemet som EU:s tjänstemän står inför är att en betydande eftergift till Grekland skulle ses som ett grönt ljus till Portugal, Spanien, Italien och andra medlemsstater att begära eftergifter. I Spanien har vi sett den explosionsartade ökningen av anti-åtstramningspartiet Podemos. Varje större eftergift till Syriza-regeringen skulle stärka Podemos, som kan komma att vinna nästa riksdagsval i Spanien.

Om trojkan skulle tillåta Grekland att genomföra ett program för att återställa minimilönerna, förbjuda vräkningar, återanställa offentliganställda och så vidare, skulle det få enorma effekter på den allmänna opinionen i dessa länder. Folk skulle med rätta ställa sig frågan: om Grekland kan stoppa åtstramningarna, varför kan inte vi göra det? Och det självklara svaret skulle bli: vi måste bli av med de högerpartier som genomför åtstramningar och välja en Syriza-liknande regering. En irländsk minister har redan uttalat sig om att varje ny uppgörelse som ges till Grekland skulle behöva gälla även för Irland. Om trojkan gav några betydande eftergifter till Grekland skulle den behöva hantera ett mycket allvarigare problem över hela Europa!

Ingen långsiktig kompromiss är möjlig

Under den senaste veckan har Tsipras och Varoufakis gjort ett antal motsägelsefulla uttalanden som speglar pressen från de olika klasserna som de har hamnat under. Varoufakis har uppgett att Syrizas ledning accepterar 70 procent av det som överenskommits med Samaras-regeringen, och tillägger att uppgörelser även med reaktionära krafter "ibland är nödvändigt".

Tsipras har sagt att Grekland har för avsikt att uppfylla sina åtaganden och önskar att stanna inom euron och EU. Redan före valet skrev Tsipras en artikel i Financial Times, där han förklarade att: "En Syriza-regering kommer att respektera Greklands åtaganden som medlem i euroområdet, att upprätthålla en balanserad budget, och kommer att åta sig kvantitativa mål." De försöker göra det omöjliga. Om Grekland förblir inom EU och euroområdet kommer de att tvingas att följa det europeiska kapitalets diktat.

Greklands totala skuld uppgår till 321 miljarder euro och de har redan lånat 240 miljarder euro från EU, ECB och IMF (den ökända trojkan). Sedan krisens början har deras statsskuld ökat från 125 procent av BNP till nära 180 procent. Under samma period har Greklands BNP minskat med totalt 25 procent. För att kunna betala av denna skuld skulle Grekland behöva en mycket hög tillväxt under många år framöver, något som är ouppnåeligt inom en överskådlig framtid.

Inför de bredare europeiska och globala konsekvenserna av en grekisk statsbankrutt kan vissa tillfälliga kompromisser vara möjliga under de kommande dagarna. På måndag [den 16 februari] får vi se vilken överenskommelse som är möjlig, om någon. Ett förslag på 10 punkter utarbetas av Syriza, vilket skulle innebära en minskning av överskottsmålet från 3 procent till 1,5 procent för den primära budgeten för 2015. I utbyte mot detta kompromissförslag hoppas den Syriza-ledda kunna ta emot de 7 miljarder euro som återstår i nödlån från EU.

Detta skulle täcka regeringens åtaganden fram till juni. Dock skulle detta, i bästa fall, bara skjuta upp det oundvikliga i ett par månader. Varje kortsiktig kompromiss, i form av ett lån, skulle endast ge ett kort andrum där man drar ut på förhandlingarna där ingen av sidorna kommer att kunna nå en övergripande kompromiss.

En kortsiktig kompromiss med vissa eftergifter från EU är inte uteslutet. Den 13 februari bestämde den Europeiska centralbanken sig för att bevilja ytterligare nödlån på 5 miljarder euro till Greklands banker, vilket gör att den totala summan av alla nödlån de har fått hittills är 65 miljarder euro. Detta tyder på att de inte vill se en bankkris utvecklas i Grekland. Problemet är dock att pengar dras tillbaka från grekiska banker med en hastighet på 200-300 miljoner euro per dag. Om inget avtal nås på måndag, är faran att sådana uttag skulle kunna öka kraftigt, med en massiv rusning till bankerna.

Detta visar hur stor krisen är, och även om man skulle komma överens om kortsiktiga, tillfälliga, övergångsåtgärder, skulle de inte lösa det grundläggande problemet. Sanningen är att Greklands skuld inte går att betala tillbaka och inga manövrer kan komma runt det.

Långivarna kommer inte vara beredda att överge sina fordringar. De har redan accepterat så kallade "haircuts" i det förflutna. Därför kommer Grekland så länge det befinner sig inom EU och euron att komma under en outhärdlig press för att hitta resurser till att betala sina skulder och räntor på skulderna. Det betyder mer åtstramningar, inte mindre.

De grekiska arbetarnas beslutsamhet

Det grekiska folket, röstade dock för ett slut på åtstramningarna och kommer inte att vara beredda att uppleva ytterligare försämringar av deras levnadsstandard. Detta visades förra veckan och igår [den 11 februari] när tiotusentals slöt upp framför parlamentet för att stödja regeringen. Massorna kommer inte att sitta stilla och titta på. De kommer att aktivt stödja vad de uppfattar som sin regering.

Valet av Syriza och framför allt, det sättet som Tsipras upplevs att stå fast vid sina vallöften, har förändrat stämningen i Grekland. Det finns en växande känsla av självförtroende. Några av de åtgärder som man sagt att man ska genomföra har en kraftfull symbolisk effekt, exempelvis återanställningen av finansdepartementets städare, som har utkämpat en heroisk kamp för att försvara sina jobb, och återupprättandet av den statliga TV:n, ERT, vars arbetare ockuperade lokalerna när den stängdes ner av den förra regeringen, etc. De provokativa uttalanden och beslut som fattats av tjänstemän från EU, ECB, EU-kommissionen, etc, har orsakat en berättigad ilska i Grekland.

Dessa känslor måste omvandlas till en organiserad rörelse. I varje stadsdel och arbetsplats bör det finnas förenade kommittéer för åtgärder mot åtstramningen och mot trojkans utpressning. Det arbetande folket måste mobilisera för att se till att regeringen inte gör några eftergifter till trojkan och kräva ett fullständigt genomförande av dess program, som Tsipras korrekt nog har sagt att han ska göra.

I dessa strider, kan de grekiska arbetarna bara lita till sina egna styrkor och sina klass-, bröder och systrar i övriga Europa. Inga smarta förhandlingstrick eller vrängande av ord i avtal kan skymma det grundläggande faktum att Syrizas valplattform står i direkt motsättning till de åtstramningar och nedskärningar som trojkan påtvingat landet.

Samtidigt har varje tillkännagivande av Syrizas ministrar att de ska genomföra sitt program mötts av vad som i praktiken är en krigsförklaring från kapitalisternas sida. Som vi har sett, har det faktiskt pågått en långsam bankrusning ända sedan de nya valen tillkännagavs i december. Enbart i januari togs det ut 11 miljarder euro från bankerna.

Börsen har dagligen upplevt våldsamma svängningar som en reaktion på huruvida den uppfattat att regeringen tycks göra eftergifter till trojkan eller om den beslutsamt stått fast. Sedan valet tillkännagavs, har börsen sammantaget förlorat 20 procent av sitt värde, med bankaktierna i täten. Detta bevisar att även utanför förhandlingarna i Bryssel, är handlingsutrymmet för denna regering extremt liten. Internationella Marxistiska Tendensen (IMT) står i solidaritet med det grekiska folket mot vargarna i EU, ECB och IMF. Vad vi säger till Tsipras är "genomför Thessaloniki-programmet."

Men vi förklarar också att för att genomföra programmet, måste man också hitta de resurser som krävs för att finansiera det. Man kan inte räkna med att EU kommer tillhandahålla den nödvändiga finansieringen. Alla pengar de ger kommer med förbehåll. Men rikedomerna finns där: den är i händerna på oligarkerna, borgarklassen, som har mer än tillräckligt för att betala för befolkningens sociala behov.

Samtidigt finns det ett akut behov av att mota det krig som kapitalisterna för i form av en massiv kapitalflykt. Det är därför som Thessaloniki-programmet endast kan utföras genom att expropriera de stora företagen och kapitalintressena. När Syriza-regeringen har denna rikedom i sina händer kan den finansiera alla de reformer man har lovat.

Internationell solidaritet

Arbetarna i Grekland är inte ensamma i sin kamp. Den europeiska arbetarklassens ögon ligger på Grekland. Europas arbetare längtar efter ett slut på åtstramningarna. De sympatiserar instinktivt med den hållning som Syrizas ledare tagit. I Spanien finns redan det nya fenomenet Podemos. Om Grekland visar att åtstramningarna kan stoppas skulle det ge ett enormt gensvar över hela Europa.

Redan 2012 uppgav Karatzaferis, en grekisk borgerlig högerpolitiker, att den politik som påtvingats Grekland genom Merkel skulle förbereda den första etappen av den ”europeiska revolutionen”, och tillade att ”Grekland kommer tända den europeiska revolutionens eld.”

Dessa ord stämmer ännu bättre idag. Syrizas ledarskap har två alternativ framför sig. Det ena är att spela den politiska balansgångens spel, hålla ut så länge som möjligt och sedan ge efter under trycket av EU, retirera från sina krav och följa de åtstramningsåtgärder den europeiska borgarklassen kräver. Om den gör det, kommer det att svika massorna som röstade för regeringen och öppnar upp för att högerns reaktionära krafter gör ett återtag.

Det andra alternativet är att använda förhandlingarna för att avslöja EU:s karaktär i de grekiska massornas ögon, och sedan fortsätta med att genomföra sitt program helt och hållet. Detta skulle kräva att man avskriver utlandsskulden och nationaliserar bankerna och stora företagen i Grekland. Detta skulle inte alls ”isolera” Grekland, utan tvärtom förändra det till en ledstjärna för Europas stora massor, som ett exempel att följa efter.

(2015-02-12)

Översättning av Victor Madsen.

Grekland: Syriza kapitulerar inför utpressning

Uttalande av Kommunistiska tendensen i Syriza (20/2 2015)

Avanti, 24/2 2015

Fredagens överenskommelse i eurogruppen innebär att regeringen kapitulerat inför trojkans utpressning. Avtalet ger en fyra månaders förlängning, inte bara av ”låneavtalet”, utan som det uttryckligen står, av ”programmet”, det vill säga av själva memorandumet. (”Memorandum” är namnet på den åtstramningspolitik som påtvingats Grekland av representanterna för deras långgivare, den så kallade trojkan – EU-kommissionen, IMF och ECB.)

Vidare innehåller avtalet en förolämpande klausul som inte bara förbjuder varje ”ensidig handling” från den grekiska regeringen som står i motsättning till memorandumet, men som också förbjuder regeringen från att vidta några åtgärder – sådana som de som fanns i det program på vilket de blev valda av det grekiska folket – utan att deras långgivare gett sitt godkännande.

I själva verket kräver avtalet att på måndagen den 23 februari, (bara tre dagar efter avtalet) ska den grekiska regeringen föra fram en lista på helt finansierade ”reformer” som är i samma anda som memorandumet. Den grekiska regeringen ska sedan behöva gå igenom den förnedrande processen att ha denna lista på åtgärder bedömda av dess långivar-förmyndare.

Man kom också överens om att i slutet på april, efter fortsatta bedömningar av trojkan, skulle det bestämmas om det blir något ytterligare program för Grekland och vad dess innehåll kan

bli. Det finns ingenting i den nuvarande överenskommelsen, som den är skriven, som säger om innehållet i ett avtal efter april kommer vara en tydlig brytning med memorandumpolitiken och med de extrema åtstramningarna.

Den grekiska regeringen går i detta nya avtal dessutom med på att sträva efter att uppnå ett budgetöverskott. Men avtalet lättar inte på de befintliga orealistiska kvantitativa målen. Regeringen verkar också i praktiken ha accepterat att de helt outhärdliga skulderna ska kvarstå, och betalas av, utan några specifika åtaganden från trojkan med avseende på att erbjuda finansiering för detta under nästa period.

Detta ställer frågan om var de nödvändiga pengarna ska hittas för att betala statens grundläggande utgifter, och hur de kan undvika att ställa in avbetalningarna på lånen. Slutligen nekades också regeringens förfrågan att fritt förfoga över resten av det lån – administrerat av Hellenic Financial Stability Fund (HFSF) – som gavs 2012 för att ge likviditet till det grekiska banksystemet.

Vad är den politiska innebörden av allt detta? Det är grundlöst för den grekiska regeringen att ens antyda, för att inte tala om påstå, att memorandumet har stoppats och att trojkan inte längre kommer vara inblandade i våra angelägenheter. Det är precis det motsatta som ägt rum, och desto mer regeringens försvarare försöker vrida och vända på det, och presentera det som sin motsats, desto mer stärker de den arbetande massans känsla av besvikelse och avståndstagande.

Genom att skriva under fredagens förlängningsavtal, har den grekiska regeringen inte bara gått emot det mandat den fick från arbetarklassen och samhällets fattigare delar på valdagen, utan också gått emot sin egen regeringsförklaring, som de presenterat och fått godkänd av det grekiska parlamentet. Fredagens avtal betyder att regeringen har kapitulerat villkorslöst till trojkan utan att ha fått någonting konkret i utbyte.

Det har, ända fram till det nuvarande avtalets underskrift i eurogruppen, blivit mycket tydligt att hela processen att ”förhandla” med Greklands långgivare i syfte att stoppa åtstramningarna och memorandumet har visat sig vara ett totalt fiasko. Som vi, kommunisterna i Syriza, tålmodigt har förklarat ganska länge – och som dessa händelser visar – finns det ingen möjlighet att förhandla framgångsrikt på ett sätt som gynnar Greklands arbetande folk.

Det kommer också att vara ännu svårare för den grekiska regeringen att försöka förhandla med sina långgivare i framtiden, efter dess oordnade reträtt under fredagen. Regeringen har i praktiken accepterat att memorandumets ramar ska förbli under de kommande månaderna, såväl som att trojkan ska göra sina förödmjukande bedömningar. Den har också accepterat att skulderna är hållbara och ska fortsätta betalas av.

Allt detta visar att det finns ett mycket litet manöverutrymme och väldigt lite plats för någon meningsfull och framgångsrik förhandling att äga rum. Avskaffandet av memorandumet och avlägsnandet av trojkans överförmynderi är målsättningar som bara kan uppnås genom ”ensidig handling” som att vägra att erkänna skulderna, och anta ett radikalt, socialistiskt program som kan inspirera arbetarklassen och arbetarrörelsen över hela Europa till en våg av solidaritet och gemensam politisk kamp mot åtstramningarna och kapitalismen.

Kommunistiska tendensen i Syriza är helhjärtade motståndare till att regeringen skrivit under avtalet. Underskriften innebär ett öppet avsteg från Syrizas politiska åtaganden mot det grekiska folket, såväl som ett brott med de grundläggande åsikter som står inskrivna i partiets partiprogram. Som vi flera gånger har påpekat på sistone, borde regeringen ha uppmärksammat stödet och kraven från den överväldigande majoriteten av det grekiska folket, och stått fast vid att nå sitt mål att omedelbart upphäva memorandumet och åtstramningarna.

De borde inte heller ha offrat Thessaloniki-programmet (partiets valmanifest) under påverkan av utpressningstaktik från Greklands långgivare. Istället borde regeringen ha genomfört detta program genom att vidta socialistiska åtgärder för att finansiera det, som att nationalisera banksystemet och de stora företagen.

Vi uppmanar alla vänsterparlamentariker att rösta nej till denna oacceptabla uppgörelse. Det faktum att de gav sitt stöd till regeringen får inte likställas med någon som helst plikt att rösta för regeringens förslag om de skadar den arbetande massans intressen och rättigheter. Vänsterparlamentariker har den grundläggande plikten att rösta mot sådana förslag närhelst det kommer till omröstning.

Vi uppmanar alla vänsteraktivister till en gemensam och organiserad kamp för en omedelbar förändring av regeringens och vårt partis politik i riktning mot ett "ensidigt" antagande av ett verkligt vänster, och socialistiskt, program. Ett grundläggande steg i denna kamp måste vara att kräva en extrainkallad partikongress med målet att omedelbart förändra vår nuvarande politik, men också att förändra ledarskapet.

(20 februari 2015)

Flamman

Striden om framtiden har bara börjat

Anna Herdy

Flamman, 25/2 2015

I centrum av den europeiska politiken pågår nu en strid om Greklands framtid, där den som bäst kan spela det politiska spelet, vinner. Spelet har pågått framför öppen ridå sedan Syriza vann regeringsmakten i det krisdrabbade Grekland för knappt en månad sedan.

På ena planhalvan har vi Alexis Tsipras och Yanis Varoufakis, vänsterns egna Batman och Robin tillika Greklands nya premiär- och finansminister-par. På andra planhalvan har vi Eurogruppens (som består av eurozonens finansministrar) nuvarande ordförande Jeroen Dijsselbloem, från Nederländerna, och den tyske finansministern Wolfgang Schäuble, Europas företrädare för ordning och reda.

Det är något med kombattanterna i sig som gör att jag inte kan sluta titta, läsa och förundras. Tsipras och Varoufakis, klär sig okonventionellt, är visionärer och uppfriskande rebelliska. Kritiken under första veckan efter valet bestod inte enbart av skräckpropaganda om den nya regeringens radikalitet, utan också av att varken Tsipras eller Varoufakis använde slips. Varoufakis har under den senaste månaden svept in i medielandskapet som en Hollywood-kändis. Han är hänsynslöst rak i sin kommunikation med journalisterna och bär därtill tajta skjortor och kör motorcykel. Som en nutida James Dean personifierar han all den omoral som EU-topparna vill bekämpa.

För det är just moral som Dijsselbloem & Co vill få förhandlingarna att handla om. I veckan intervjuade den brittiske journalisten och ekonomen Paul Mason, den biträdande tyske finansminister Steffen Kampeter. Mycket skickligt ställer Mason upp konflikten mellan att Eurogruppen försöker tvinga Grekland att gå med på den åtstramningspolitiska linje som gällt eller så får man lämna eurosamarbetet. Lyd eller lämna! Kampeter ställer naturligtvis inte upp på beskrivningen, men säger att rätt måste vara rätt och lånen måste betalas tillbaka och villkoren måste uppfyllas. Men frågan om vari moralen ligger i att låta ett lands ekonomi rasa samman svarar Kampeter aldrig på under intervjun.

Så har uppdelningen varit i det politiska spelet. Frågan har handlat om vem är mest trovärdig, har mest uthållighet och vem kommer stå kvar när slutsignalen går? Med hjälp av stora demonstrationer till stöd för den Grekiska regeringen, har Tsipras visat vad folkviljan är. Med hårdretorik har Dijsselbloem och Schäuble visat på sin styrka – enighet mellan alla de andra euroländerna.

Men så i fredags kom äntligen något slags beslut. De grekiska långivarna gick med på att förlänga de nödlån som annars skulle gå ut. Allt för att inte sätta Grekland på konkursens rand. För att visa samarbetsvilja och för att fortsatt ha initiativet på vad lånen skulle innebära satte den grekiska regeringen ihop en lista på krav man var beredd att gå med på för att få till stånd en förlängning av låneperioden. Den listan fick i tisdags tummen upp också av Eurogruppen.

Listan innehåller en mycket lång rad förslag, men varken vad förslagen kommer kosta eller när de ska genomföras. De har dock ett tydligt politiskt fokus på minskad korruption och ökade skatteintäkter. I och med det ger man sig på det ingen annan regering varit beredd att ta itu med. Till exempel återfinns förslag om att kraftigt minska antalet departement, sänka politikerlöner och förmåner, göra krafttag mot skattesmitning och vidga begreppet för vad skattefusk egentligen är. Något som inte kan betraktas som annat än ett stort steg i rätt riktning i ett land där överklassen och företagsägarna kommit undan skatter i årtal.

På listan finns också förslag om att införa ett system med matkuponger för att de fattigaste inte ska svälta ihjäl, ett system för upphandling som motverkar korruption och att ge arbetslösa rätt till sjukvård. Men visst innebär listan också politiska förluster. Regeringen ser sig tvungna att backa från kraven på att inte sälja statlig egendom och att istället för att höja minimilönerna i ett slag, göra det successivt under en längre period. Men i ett läge där förväntningarna på den nya regeringen redan innan valet var låga, är det möjligt att det uppvisade motståndet förmår det grekiska folket att se skillnaden på en regering som lägger sig platt och en som i alla fall slås ner eftersom den visat motstånd.

”Vi vann den här striden men kriget är ännu inte vunnet” sa Alexis Tsipras i ett tv-sänt tal i helgen. Även det ett uttalande som ingår i det politiska spel om hemmaopinionen som nu utkämpas. Det den grekiska vänsterregeringen har lyckats med, är att visa att man inte lägger sig platt inför eurozonens regeringar, men också att det var svårare än vad de trodde att gå vinnande ur striden. I bästa fall leder båda sidors agerande till att hemmaopinionen vänder, och faktiskt börjar inse värdet av att lämna eurosamarbetet.

Internationalen

Syrizas 40 punkter mot krisen

Internationalen 19/2 2015

De 40 punkter som grekiska Syriza gick till val på är kanske det radikalaste politiska programmet i Europa sedan 1930-talet. Frågan är om Syriza kommer att lyckas genomföra sitt program? Tsipras regering sitter i en svår sits. Det är en rejäl kraftmätning som väntar. I en opinionsundersökning efter valet fick Syriza 45,4 procent medan de andra partierna backade. Nästan 80 procent säger att partiets program är bra. Syriza befinner sig just nu i förhandlingar med representanter för EU-trojkan. Finansminister Yanis Varoufakis driver en hård linje. I denna maktkamp behöver Syriza och Greklands folk vårt stöd.

Här är Syrizas program i 40 punkter:

1 Revidera den offentliga skulden och omförhandla upplupen ränta och ställ in betalningarna tills ekonomin är på fötter och sysselsättningen ökar.

- 2 Kräv att EU ändrar rollen för den Europeiska centralbanken, så att den finansierar stater och program för offentliga investeringar.
- 3 Höj inkomstskatten till 75 procent för alla inkomster över 500 000 €.
- 4 Ändra vallagarna till ett proportionellt system.
- 5 Öka företagsskatten till samma nivå som för det europeiska genomsnittet.
- 6 Inför skatt på finansiella transaktioner och på lyxvaror.
- 7 Förbud mot finansiella derivat.
- 8 Avskaffa finansiella privilegier för kyrkan och för varvsindustrin.
- 9 Skärp kraven på bankernas transparens, förhindra kapitalflykt utomlands.
- 10 Skär ned militärutgifterna drastiskt.
- 11 Höj minimilönen till 750 euro i månaden.
- 12 Öppna tomma regeringsbyggnader, banker och kyrkor för hemlösa.
- 13 Öppna matsalar i skolor och erbjud gratis frukost och lunch till barnen.
- 14 Fri sjukvård till arbetslösa, hemlösa och till dem med låga löner.
- 15 Subventioner med upp till 30 procent på avbetalningar för fattiga familjer som inte kan återbetala sina lån.
- 16 Öka bidragen till de arbetslösa. Stärk det sociala skyddsnätet för ensamstående föräldrar, äldre, funktionshindrade och familjer utan inkomst.
- 17 Sänkta skatter på nödvändiga basvaror.
- 18 Nationalisera bankerna.
- 19 Nationalisera företag i strategiska sektorer: järnvägar, flygplatser, post och vatten.
- 20 Prioritera satsningar på förnybar energi och på bättre miljö.
- 21 Lika lön för män och kvinnor.
- 22 Begränsa otrygga anställningar och verka för tillsvidareanställningar.
- 23 Stärk arbetsrätten och höj lönerna för deltidsanställda.
- 24 Återställ kollektivavtalen.
- 25 Öka antalet arbetsplatsinspektioner, särskilt inom företag med uppdrag i den offentliga sektorn.
- 26 Genomför konstitutionella reformer för att garantera separation av kyrka och stat. Skydda rätten till utbildning, hälsovård och miljö.
- 27 Genomför folkomröstningar om fördrag och andra överenskommelser med EU.
- 28 Avskaffa privilegier för parlamentsledamöter. Ta bort det särskilda juridiska skyddet för ministrar. Tillåt domstolarna att undersöka även regeringsmedlemmar.
- 29 Demilitarisera kustbevakningen och insatsstyrkorna för bekämpning av uppror. Förbud för polisen att bära masker och använda skjutvapen under demonstrationer. Utbilda polisen i sociala frågor som invandring och droger.
- 30 Garantera mänskliga rättigheter för flyktingar i förläggningar.
- 31 Underlätta återföreningen av invandrarfamiljer.

32 Avkriminalisera droger till förmån för kampen mot narkotikahandel. Stärk finansieringen för drogavvänjnings-kliniker.

33 Lagstadga rätten till vapenvägran.

34 Öka anslagen till folkhälsan upp till den genomsnittliga EU-nivån (Det europeiska genomsnittet är 6 procent av BNP, i Grekland i dag 3 procent).

35 Ta bort avgifter för hälso- och sjukvård.

36 Nationalisera privata sjukhus. Bort med privata utförare i det nationella hälso- och sjukvårdsprogrammet.

37 Dra hem trupper från Afghanistan och Balkan. Inga grekiska soldater utanför våra egna gränser.

38 Avskaffa det militära samarbetet med Israel. Stöd skapandet av en palestinsk stat inom 1967 års gränser.

39 Inled förhandlingar med Turkiet för att stabilisera relationerna mellan länderna.

40 Stäng alla utländska militärbaser i Grekland. Grekland ska lämna Nato.

Bryssel säger Nein till Syriza

Benny Åsman

Internationalen 19/2 2015

Sent i måndagskväll bröt förhandlingarna samman mellan EU och den grekiska regeringen. Med ett dramatiskt ultimatum visar ledarna i Berlin och Bryssel att deras mål är att göra det omöjligt för Syriza att hålla de löften som partiet kom till makten på.

Eurogruppens ledare, holländaren Jeroen Dijsselbloem, lät som Margaret Thatcher när han högtravande proklamerade att det finns ”bara en väg” – fortsatt nedrustning av det grekiska samhället.

Nein, non, nee, nie. På alla språk sa gruppens finansministrar nej i tyskt tonläge. Ultimatumet med nej till minsta förändring i den plan som EU, IMF och ECB körde ner i halsen på Grekland bekräftar vad grekerna vetat sedan 2010. Det är trojkan som beslutar om inrikespolitiken i Grekland, som dikterar löner, pensionsålder, nedrustningen av sjukvården och all annan offentlig verksamhet.

Syrizas stora ”misstag” är att det fått mandat att sätta stopp för åtstramningspolitiken som redan visat att den är förödande, skapar misär, ja kort och gott inte fungerar. Eller egentligen har den fungerat om vi inte ser till de officiella målsättningarna. Tysklands finansminister säger att Grekland har levt över sina tillgångar och att de tyska skattebetalarna inte vill betala för de ”lata” grekerna.

I själva verket har nästan vartenda öre som lånats ut till Grekland omedelbart lämnat landet för att lösa ut privata tyska och franska bankers innehav av grekiska statsobligationer. Nu har de privata bankerna nästan inga fordringar kvar på den grekiska staten. Alla skulder har tagits över av offentliga institutioner som ECB, IMF och enskilda medlemsstater. Lånen till Grekland har räddat franskt och tyskt kapital medan befolkningen i Grekland drivits till ruinens rand.

Den totalt oförsonliga tonen i Bryssel motiveras inte av oro över den ekonomiska situationen, över vad en nedskrivning av den grekiska statskulden skulle kunna föra med sig eller vad en ”grexit” skull leda till. Det handlar inte om ekonomi utan om politik.

Syriza är ett politiskt hot mot den härskande nyliberala eliten i Europa. Det är deras brott. Inte nog med att partiet visat att det går att vinna val i Europa på ett radikalt program som säger nej till nedskärningar, privatiseringar av det offentliga och avregleringar på arbetsmarknaden. Dessutom vågar de sätta sig upp mot övermakten i Bryssel.

Risken att befolkningen i andra länder ska inse att det finns alternativa vägar är för stor. Redan Podemos framväxt i Spanien bekräftar farhågorna i Bryssel. Därför ska alla möjligheter för Syriza att genomföra sitt program blockeras om det så ska leda till att landet tvingas ut ur euron och EU.

Situationen för Tsipras och hans regering är minst sagt svår. Men hittills har den visat att den inte är beredd att vika ned sig och svika sina vallöften. I en artikel i New York Times skriver den färgstarke finansministern Yanis Varoufakis att hans regering inte tänker svika sina löften:

”Trogen principen att jag inte har rätt att bluffa blir mitt svar: De linjer vi har benämnt röda kommer vi inte att korsa. De skulle i så fall inte vara riktigt röda utan bara en bluff”. Att spå vad som kommer att ske de närmaste veckorna är inte givet. Men rent konkret går det existerande lånet till Grekland ut den 28 februari. Vad sker sedan? Om ECB står fast vid sina hot och om Syriza fortsätter att vägra förlänga den aktuella krediten, det vill säga vägrar fortsätta att skuldsätta landet, är det troligt att ECB stoppar krediterna till den grekiska riksbanken som i sin tur då kommer att tvingas stoppa krediterna till de grekiska privatbankerna med nästan säker konkurs för dem som följd.

Då kommer Tsipras regering att tvingas ta ställning till bankernas situation och konkret besluta om deras nationalisering eller inte. Utan en nationalisering och utan krediter från ECB finns det inga möjligheter att stoppa de rikas kapitalflykt till säkrare hamnar. Stora belopp finns redan undagömda i bland annat Schweiz. Bara under december månad fördes 54 miljarder euro in i Tyskland, varav en stor del sägs vara grekiskt kapital. Det har Merkel inte klagat över.

Det är en gigantisk kraftmätning som väntar. Å ena sidan det europeiska etablissemangets marknadsfundamentalister. Å andra sidan en radikal regering med ett starkt folkligt stöd för en ny politik, en politik som ser till människornas behov inte till bankirernas profiler. I den senaste gallupen fick Syriza inte mindre än 45,4 % medan alla andra partier backar. Så många som 79,9% säger att partiets program är bra. Stödet för en radikal politik finns där. Enbart om regeringen behåller sin förankring i den folkliga mobiliseringen finns det en möjlighet att stoppa den nyliberala politiken som redan lett till en social katastrof.

Slår Syriza till reträtt?

Stathis Kouvelakis¹

Internationalen 26/2 2015

För att använda en sliten kliché, ”tidpunkten är kritisk”. Den är i själva verket mer än så: vi står på randen till en avgörande tidsperiod. Syrizaregeringens hela projekt kommer att bedömas utifrån hur den reagerar på en aldrig tidigare skådad utpressning och ultimatum från sina tragiskt felbenämnda europeiska ”kompanjoner”.

Och nyheterna från fronten är inte trevliga. Det är förvisso mycket svårt att få en klar bild av förhandlingarnas nuvarande läge – där ”förhandlingar” är en självmotsägelse med tanke på de ytterst ojämna styrkeförhållandena, och det faktum att den ena parten har en pistol riktad mot huvudet (Europeiska centralbankens pistol). Men det är tydligt att den grekiska regeringen har

¹ Artikelförfattaren undervisar i politisk teori på Kings College i London, och sitter i Syrizas centralkommitté.

backat på avgörande punkter, speciellt vad gäller sina löften till folket som förde den till makten.

Grekiska finansministern Yanis Varoufakis efter förhandlingar med europeiska kreditgivare

Innan vi analyserar innehållet i den önskan om en förlängning av ”Överenskommelsen om ekonomiskt stöd” som den grekiska regeringen överlämnade till Bryssel den 18 februari, låt oss först titta närmare på ”Moscovici-dokumentet” som den grekiska regeringen läckte ut under Eurogruppens möte två dagar tidigare, och vilket regeringen har förklarat sig villigt att skriva under.

Detta dokument utesluter ”unilaterala handlingar”, sätter ett primärt överskott av obestämd storlek som ett mål för budgeten och erkänner hela skulden. Alla framtida justeringar rörande en omstrukturering av skulden måste ligga i linje med Eurogruppens beslut i november 2012. I allt väsentligt blir genomförandet av de grundläggande åtgärderna i Syrizas valprogram från Thessaloniki avhängigt av att långivarna först godkänner det, vilket i själva verket innebär att programmet upphävs. Dessutom går det med på låneöverenskommelsernas avskyvärda villkor, och försvagar därmed Greklands förhandlingsposition i frågan ännu mer. Om Syriza-regeringen godtar att dessa ramar är en ”ärofull kompromiss” så är det uppenbart att den binder sina händer.

Begäran om en förlängning av Överenskommelsen om ekonomiskt stöd innehåller allt som nämnts ovan och lägger – för första gången – till ett erkännande av ”övervakning under hela den förlängda överenskommelsens varaktighet inom [EU:s] och Europeiska Centralbankens ramar, och i samma anda med Internationella valutafonden (punkt f)”. Med andra ord är trojkan tillbaka men under ett nytt namn. Grekiska media har redan börjat tala om ”Institutionerna”.

Men inte ens det är nog för EU och den tyska finansministern Wolfgang Schäuble. Efter att ha insett att den grekiska sidan – som är angelägen om att undvika en brytning och till och med ensidiga åtgärder – är på ständig reträtt, så har ”kompanjonerna” valt fullständig kapitulation som sitt främsta mål.

Genom att lära Syrizaregeringen en läxa så utfärdar de på samma gång en varning till Podemos och andra krafter i Europa som skulle kunna försöka utmana åtstramningar, memoran-

dum och skuldslaveri. Den tyska sidan har hur som helst avvisat grekernas begäran om en överenskommelse om ekonomiskt stöd, och siktar uppenbarligen på fler grekiska eftergifter och att fullständigt förödmjuka den grekiska vänsterregeringen.

Och här kanske hoppet finns. Det går inte att utesluta att EU:s och långgivarnas allt större krav kommer att avvisas av regeringen, som har givit sitt folk en del grundläggande löften. Och än viktigare att de kommer att avvisas av folket som har börjat hoppas igen och gått ut på landets gator och torg. Vi ska inte behandla en reträtt som oundviklig, och den grekiska regeringen förtjänar stöd i den mån som den står fast mot det krig som inletts mot den.

Oavsett resultatet så är en sak säker. Alla de lugnande argument som har cirkulerat under de senaste åren – om en europeisk ”bluff”, om möjligheten att stoppa åtstramningarna inom ramen för eurozonen, om att skilja på låneöverenskommelser och memorandum, om lösningar i linje med konferensen i London 1953 om Tysklands skuld (det vill säga att långgivaren går med på en gynnsam omstrukturering för låntagaren) – med andra ord de delar som ingår i ledmotivet om den ”goda euron” – har allihopa fallit samman.

Någon gång är vi också skyldiga att få en förklaring av allt detta.

Översättning: Göran Källqvist (artikeln tidigare publicerad i [Jacobin Magazine](#) 19/2 2015).

Trojkan tvingade Syriza ner på knä

Marco Jamil Espvall

Internationalen 26/2 2015

Trojkan, det vill säga EU, Europeiska centralbanken och Internationella valutafonden godkände i tisdags, den 24 februari, Greklands reformförslag, efter att den grekiska regeringen på måndagen skickat över en lista med förslag på reformer till eurogruppens ordförande Jeroen Dijsselbloem. Reformerna var ett villkor för att Greklands lånepaket skulle förlängas med fyra månader. Tyvärr backar den grekiska regeringen från en hel del av sina vallöften. Löftet att nationalisera bankerna är nu borta. Den tar också tillbaka löftet om att stoppa försäljningen av statlig egendom och backar från att omgående höja minimilönerna. Det ska bara göras försiktigt, gradvis och efter samråd med långgivarna.

Syriza har sökt en kompromiss med Trojkan och fått den. Vad det grekiska folket hoppades på var först och främst att Tsipras skulle leverera de konkreta åtgärder mot krisen som Syriza lovade i sitt program på 40 punkter. Det skulle den grekiska regeringen kunna ta itu med omedelbart oavsett vad kompromissen med Trojkan kommer att innebära i praktiken. Men om inte vänstern i Syriza och mobiliseringarna på gator och torg stärks kommer den nuvarande ledningen kring Tsipras att svika de löften man vann valet på.

Faktum är, som många ekonomer redan slagit fast, att Grekland inte kan betala av sin stats-skuld. Den totala skulden är för närvarande 175 procent av Greklands BNP. Det kan inga reformförslag i världen ändra på. Det motsägelsefulla i situationen är att finansminister Varoufakis på pappret gått med på att betala tillbaka hela Greklands statsskuld samtidigt som han och många andra ekonomer vet att det är omöjligt att betala tillbaka lånen under den rådande ekonomiska krisen i Grekland och i resten av Europa, en kris som bara rullar vidare med kraftig hjälp från nedskärningspolitiken inom hela EU. Sedan 2007 har de produktiva investeringarna i eurozonen minskat med 15 procent, i Italien med 27 procent, på Irland med 35 procent, i Spanien med 37 procent och i Grekland med 67 procent.

Att tvinga den grekiska regeringen att betala en obetalbar skuld är att göra den ytterligare beroende av europeiska långgivare, som använder skulden som ett instrument för att diktera den politiska dagordningen i form av ”strukturella reformer”. Ur detta perspektiv måste uppgörelsen med trojkan ses som ett nederlag, snarare än som en kompromiss.

Redan höjs röster från vänsterhåll om att Syriza ”svikit” och ”sålt ut” Grekland. Men att stå vid sidan av och triumferande säga ”vad var det vi sa” hjälper inte grekerna.

Jag utgår ifrån att Tsipras och de andra i Syrizas ledning handlat i god tro, och förhandlat så gott de kunnat utifrån usla förutsättningar. Vi kan bara nyktert konstatera att det inte fungerade.

Det grekiska folket behöver nu allt solidariskt stöd det kan få.

Offensiv

Syriza backar för Trojkan

Nicos Anastasiades

Offensiv 24/2 2015

Grekiska premiärministern Tsipras skakar hand med Europaparlamentets talman Martin Schulz.

Den 20 februari godkände de grekiska förhandlarna en fyra månaders förlängning av krisavtalet med Trojkan (EU, Internationella valutafonden IMF och Europeiska centralbanken ECB). Det rapporteras att den grekiska delegationen var utsatt för regelrätt utpressning av eurogruppen (eurozonens finansministrar). Utan ett avtal skulle den grekiska Syriza-ledda regeringen tvingas att införa kapitalkontroll inom kort.

Huvuddragen i uppgörelsen är att Grekland accepterar åtstramningspolitikens ramverk under den kommande fyramånadersperioden, att nödlånen endast betalas ut om Trojkan är nöjd, att Grekland måste betala av lånen i tid, att alla pengar som kommer in genom åtstramningarna används för att betala av skulden och att landet inte ”handlar unilateralt”.

Det är uppenbart att uppgörelsen utgör ett stort nederlag för den grekiska regeringen.

Det fyra månader långa avtalet har möjligtvis förhindrat att Grekland omedelbart lämnar euron, men till ett mycket högt pris. Trots premiärminister Tsipras positiva min har de gjort stora eftergifter, som att överge kravet på en nedskrivning av den enorma skulden.

Syriza hävdar att man fick det ”bästa” av de dåliga uppgörelser som fanns på bordet under trycket av kapitalflykt från de grekiska bankerna och från hotet av en kaotisk tömning av bankerna. ”Vi vann tid”, hävdar Syriza. Men tid till vad?

Avtalet tvingar Grekland till att endast föreslå åtgärder som är acceptabla för fordringsägarna. Syrizas förslag måste godkännas av eurogruppen och Trojkan innan deadline i april. Om inte Syriza accepterar dessa diktat kommer man inte att få de lån som krävs för att undvika att ställa in avbetalningarna av skulden på 320 miljarder euro (3 043 miljarder kronor).

Betyder detta att ”allt är förlorat”? Det beror helt på kampstämningarna inom den grekiska arbetarklassen. Arbetarrörelsen kommer att kämpa för att vidga valsegern över etablissemanget till arbetsplatserna, samtidigt som Trojkan kommer att försöka inlemma Syriza i EU:s kapitalistiska ramverk.

Regeringen kommer att trängas hårt mellan dessa två krafter. Hur denna maktkamp kommer att sluta går inte att förutsäga eftersom det är en strid mellan levande krafter.

Syriza borde säga sanningen till det grekiska folket. Om regeringen har gjort eftergifter för att vinna tid för att implementera en strategisk plan för att besegra åtstramningspolitiken skulle folket ha förståelse för det och ansluta sig till striden. Men att misslyckas med det kommer sorgligt nog att visa på att den väg som den grekiska regeringen har valt bygger på klassarbete med EU och den grekiska eliten och att man accepterat deras agenda.

Syriza lägger inte fram ett allmänt socialistiskt program. Dess ledare strävar efter att till varje pris stanna kvar i den kapitalistiska eurozonen. Detta innebär att de grekiska arbetarna tvingas in i EU-elitens kapitalistiska tvångströja och ett accepterande av den ”gemensamma marknaden” och Trojkans diktat.

Den grekiska finansministern Varoufakis hävdar att avtalet tillåter Grekland att justera ned budgetöverskottet och att det finns en ”kreativ tvetydighet” kring överskottskravet efter år 2015. Den grekiska regeringen menar att detta kommer att möjliggöra vissa ”humanitära åtgärder”.

Det är sant att de få miljarder euro kan mildra den fasansfulla bördan som ligger på dem som har drabbats allra hårdast av åtstramningspolitiken. Detta kan ses av arbetare som något slags framsteg i jämförelse med tidigare regeringars dystra meritlistor.

Däremot kommer det inte att vara nog för att bekosta en rad reformer för arbetarklassen och för den typen av massiva offentliga investeringar som det finns ett desperat behov av. Huvuddelen av Syrizas ”Thessaloniki-program”, som i sig var en reträtt jämfört med tidigare Syrizaprogram, kommer att skjutas upp – i värsta fall i all oändlighet.

Det kommer inte att komma i närheten av att återställa de skador som har orsakats av de senaste fem årens 25-procentiga BNP-fall. Om den Syriza-ledda regeringen ger efter för de drakoniska villkor som den tyska kapitalismen kräver kommer det förr eller senare att uppfattas av den grekiska arbetarklassen som en helomvändning och kapitulation.

Redan vacklar Syriza-ledarna på några av sina politiska löften, som att återupprätta det statliga TV-bolaget ERT. Samtidigt som man har hävdats att inga fler privatiseringar ska genomföras har Syriza diskuterat möjligheten att privata bolag ska kunna involveras i ”utvecklingen” av fastigheter.

Över 100 000 marscherade i centrala Aten den 15 februari till stöd för Syrizas inledande förhandlingsläge. Stämningen var kampfylld.

Fascisterna i Gyllene gryning och reaktionära nationalisterna har marginaliserats av den nya Trojkafientliga och antiimperialistiska stämningen. 66 procent av Gyllene grynings väljare uppgav att de står bakom den Syriza-ledda regeringens hållning.

Detta visar på det gigantiska aktiva stödet som kan vinnas för en kamp mot Trojkan och för ett tydligt socialistiskt program, med ett förkastande av skulden, för ett slut på åtstramningar och för offentligt ägande av storbanker och industrier.

Om Syriza tålmodigt skulle hålla fast vid dess Thessaloniki-program skulle arbetare och fattiga i Grekland entusiastiskt mobilisera till stöd för programmets implementering, med aktivt stöd från arbetare över hela Europa, som skulle kunna utmana deras egna nedskärningsivriga regeringar.

Om vänstern misslyckas med att staka fram en väg framåt och medelklassen och stora delar av arbetarklassen faller in i frustration och demoralisering kommer det att bereda väg för konservativa Ny Demokratis och andra nedskärningspartiers återkomst till makten samt ett förnyat stöd för Gyllene gryning. Insatsen kan inte bli högre för den grekiska och europeiska arbetarklassen.

NRC Handelsblad

Endast en grekisk ekonom vet vart alla miljarderna tagit vägen

Tom Vennink

NRC Handelsblad (Rotterdam) fredag 20/2 2015

Vart har alla de 244,6 miljarderna euron tagit vägen som grekerna har lånat? Vet något det?

196,5 miljarder av summan kommer från euroländerna och 48,1 från den internationella valutafonden IMF. Det nederländska finansministeriet säger att "en del av stödet är reserverat för de grekiska bankerna". Resten är ett "allmänt skattestöd". För mer specificerad information hänvisar en talesman till tabeller som finns i en IMF rapport från juni 2014.

Det är ingen hjälp. Tabellerna visar bara vad pengarna, som erhållits, har lagts på.

Vad säger IMF då? Huvudkontoret i Washington låter förstå att valutafonden inte håller reda på till vad grekerna använder den utlånade summan. Det bestämmer de själva, enligt IMF.

Grekerna själva då, vet de det? I den grekiska offentliga statistiken kan man se att miljarderna har emottagits, men det framgår inte i vilka utgiftsposter de tagit vägen. De hamnar endast i en stor offentlig post, tycks det som.

Sedan till den Europeiska centralbanken (ECB). En talesman mejlar "Det är ingen fråga för ECB. Det är inte våra pengar, utan medlemsländernas." Han hänvisar till den Europeiska kommissionen, som är EU:s dagliga styrelse och utgör del av trojkan. Men också kommissionen vet det inte. Nåväl, en i kommissionen hänvisar till en artikel av den grekiska tanke-smedjan Macropolis. På deras hemsida ska en ganska så trovärdig översikt finnas.

Where did all the money go, heter stycket skrivet av den grekiska ekonomen Yiannis Mouzakis. Han har gjort en översikt utifrån den information som finns i rapporter av EU-kommissionen, IMF, det grekiska finansministeriet och ELSTAT Greklands statistiska centralbyrå. Mouzakis säger per telefon att han började skriva på stycket under en flygresa från Skottland till Aten.

Enligt Grégory Claeys, forskare vid den renommerade tanke-smedjan Breugel i Bryssel, är Macropolis "rent allmänt sett trovärdigt" när det gäller den grekiska skuldskrisen. Claeys ser Mouzakis uppskattningar som den enda översikten som finns om vart lånen gått. "Den

informationen går inte att hitta på ett ställe. Det står en del hos IMF, en del i den grekiska statistiken, en del hos ECB och hos EU-kommissionen. Men ingen håller reda på saken. Det är konstigt.”

Vad räknade då Yiannis Mouzakis ut i början på året på flyget från Skottland till Aten?

- 1) Den största delen av pengarna, 81 miljarder, har varit den offentliga skuldens finansieringsutgifter. Oftast är det återbetalningar till långgivare.
- 2) Omkring 48 miljarder har gått till grekiska banker som behövt pengarna för att klara krisen.
- 3) En annan stor del, 44 miljarder, har varit låneränta som Grekland betalat på skulderna.
- 4) Ungefär 35 miljarder har gått till en finansiell omstrukturering av den grekiska skulden.
- 5) 27 miljarder har gått till offentliga utgifter såsom löner.

Sedan finns det en del mindre utgifter såsom återbetalning av skulder till IMF.

Det handlar alltså om en grov uppskattning, av en grekisk tankesmedja. Det nederländska revisionsverket har under år klagat på den otillräckliga kontrollen över den Europeiska hjälpfonden EFSF (varifrån 143,6 miljarder euro av lånesumman kommit, som gått till Grekland). Vi är således tvungna att tillsvidare sätta vårt förtroende till Yiannis Mouzakis.

Översättning från nederländska: *Per-Erik Wentus*.

[Den europeiska hjälpfonden kallas ibland nödfond eller stödfond men dess officiella namn är Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten]